

РОЗДІЛ 1
МЕТОДИКА НАВЧАННЯ
МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН

УДК 373.5.016:398 (075.8)

DOI: 10.32626/2309-9763.2018–25–2.8-14

Олена Аліксійчук
Olena Aliksiichuk

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ТРАДИЦІЙНОЇ НАРОДНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНЯМИ
ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
У ПОЗАУРОЧНИЙ ЧАС

ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL PECULIARITIES
OF STUDYING OF UKRAINIAN TRADITIONAL FOLK CULTURE BY THE
PUPILS OF SECONDARY SCHOOLS IN EXTRA-CURRICULAR TIME

Стаття присвячена формам та напрямам позакласної роботи у контексті опанування школярами українською народною традиційною культурою; розглядається організація та методика роботи шкільних музичних віталень та абонементів; розкривається метод проектів та його вплив на розвиток пізнавальних інтересів та творчого потенціалу школярів; висвітлюється проблема організації та функціонування фольклорного гуртка у загальноосвітніх навчальних закладах; зазначено особливості підбору репертуару для фольклорного гуртка; описується методика вивчення фольклорного пісенного матеріалу.

Ключові слова: українська народна традиційна культура, музичні вітальні та абонементи, метод проектів, фольклорний гурток, освітній процес, позаурочна виховна робота, музично-естетичне виховання.

Виховання дитини на основі фольклорної спадщини є невід'ємною частиною естетичного виховання, в процесі якого збагачується духовний світ особистості. Живі, яскраві образи народної творчості глибоко впливають на свідомість і почуття дітей, на їхнє ставлення до навколишнього. Дитячий фольклор як невід'ємна частина практичної педагогіки народу впродовж століть формував естетичні смаки дитини та морально-етичну основу розвитку особистості.

Безпосереднє знайомство дітей із народною творчістю, спостереження за її живим побутуванням надзвичайно збагачують творчу фантазію, розвивають уяву, сприяють вихованню національної самосвідомості та патріотичних почуттів. Твори народного мистецтва вчать бачити красу рідної землі, виховують повагу до людей, які створюють її матеріальні й духовні цінності.

Проблемам виховання та соціального становлення підростаючого покоління на базі української народної традиційної культури присвячено роботи вчених В. Бойка, Г. Верховинця, Г. Виноградова, С. Грици, М. Костриця, В. Обозного, О. Ростовського, Ю. Руденко, С. Русової, Т. Самотулка, З. Сергійчука, О. Смоляка, М. Стельмаховича, В. Сухомлинського, К. Ушинського, Д. Яворницького та ін. Естетичне виховання школярів засобами народної музично-поетичної творчості стало темою досліджень В. Юцевича, С. Горбенка, Т. Дорошенко, О. Лобової, Б. Бриліна; проблемою формування естетичної культури школярів засобами

народної творчості займалась О. Маленицька; формування професійної готовності студентів педвузу до діяльності у шкільних фольклорних колективах висвітлюється у працях Р. Дзвінки, Г. Павловської та ін.; проблемою виховної роботи у загальноосвітній школі займалися учені О. Дем'янчук, Л. Кондратова, Л. Масол, Г. Падалка, Ю. Петров, О. Рудницька та ін.

Народні музичні твори зберігають у собі виховні ідеї і можливості, стають невід'ємною частиною навчально-виховного процесу сучасної школи. Одним із найважливіших завдань школи в умовах національного відродження України постає виховання гармонійної, духовно багатой та національно свідомої особистості.

Важливим засобом надбання і передачі соціального досвіду є народне мистецтво, зокрема музичне, яке входить сьогодні у всі сфери виховної роботи, збагачуючи музично-естетичну та емоційну сферу особистості, викликаючи потребу в художньо-творчій діяльності.

У зв'язку з цим зростає значущість пошуку нових шляхів та форм та методів роботи, з школярами, які передбачають вивчення українського народного мистецтва, яке в образно-звуківій формі відзеркалює та узагальнює досвід емоційно-ціннісного ставлення до традиційної народної культури.

На сьогоднішній день питання вивчення українського музичного фольклору в закладах загальної середньої освіти ще й досі залишається актуальним.

Метою статті є висвітлення організаційно-методичних особливостей впровадження в освітній процес закладів загальної середньої освіти українського фольклору в позаурочний час, що сприятиме формуванню музично-естетичного виховання учнів молодшого шкільного віку, розвитку їх музичних здібностей, художньо-творчого потенціалу та національної самосвідомості.

Практика освітньо-виховного процесу свідчить про необхідність ґрунтовної розробки змісту й технологій формування морально-естетичних якостей молодших школярів засобами народної музики. Досягненню цієї мети багато в чому допомагає правильна організація музичного виховання дітей в позаурочний час. Повноцінну, цілісну, національно свідому особистість із почуттям власної гідності, високими моральними якостями можливо виховати тільки завдяки правильно організованій системі вивчення національних ідеалів, традицій і звичаїв. Ця система має формуватися на базі вивчення національного світогляду, філософії народу, національної ідеології тощо.

Опанування учнями скарбницею української народної культури сприяє творчому і загальному розвитку особистості. Пізнання мистецтва (зокрема народної культури) не обмежується лише шкільними уроками. Важливим напрямом виховання учнів засобами мистецтва є проведення позакласної роботи.

Позакласна музична діяльність дітей доповнює уроки мистецтва та музичного мистецтва, поглиблюючи отримані учнями знання, вдосконалює виконавські навички учнів, а також сприяє сприйманню музичного мистецтва. Національна доктрина розвитку освіти в Україні одним із пріоритетних напрямів виховання особистості визначає розвиток її творчого потенціалу, індивідуального гуманістичного сприйняття навколишнього світу, формування здатності до самореалізації. Згідно з цими позиціями, виховна робота у загальноосвітній школі має сприяти гармонійному розвитку особистості школяра, досягненню духовних цінностей, накопичених людством, залученню до світової художньої культури [3].

Позакласна робота охоплює багато різноманітних форм та напрямів, а саме: форми – навчальні, ігрові, змагальні, індивідуальні, групові; напрями – музичні, літературні, хорові, театральні та ін. Наприклад, організаційними формами проведення позакласних заходів можуть бути: відвідування концертних залів, музичних лекторіїв, музичних віталень та абонементів, організація та проведення мистецьких проектів тощо.

Позакласна робота є складовою частиною навчально-виховного процесу в школі, однією з форм організації вільного часу учнів, яка реалізується на добровільних засадах, з обов'язковим урахуванням інтересів всіх її учасників.

Вивчення українського фольклору у закладах загальної середньої освіти може проводитись майже у всіх формах позаурочної виховної роботи (зокрема у діяльності музичних абонементів та віталень).

Музичний абонемент успішно поєднує дві важливі функції:

- дає змогу ще зовсім юним музикантам проявити себе, виступаючи у концертному залі школи;
- формує у дітей інтерес до музичного мистецтва, готує їх до пізнання мистецтва з дитячих років, виховуючи духовну потребу в народній музиці [7].

Наприклад, можна організовувати концерти музичного абонементу, присвячені жанрам народного мистецтва (колисковим, колядкам, щедрівкам, веснянкам, гаївкам тощо). Такі концерти сприяють всебічному і гармонійному розвитку особистості, збагачують морально-естетичний світ учнів, сприяють формуванню активної життєвої позиції.

Особлива увага приділяється професійному зростанню юних виконавців, об'єднанню їх в єдиний творчий колектив. Діти, педагоги та батьки можуть брати участь у подібній діяльності. Репертуар для музичних абонементів на тему народної музики можуть складати як автентичні народні твори, так і твори українських композиторів-класиків: В. Верховинця, Ф. Колесси, М. Леонтовича, М. Лисенката, С. Людкевича, Д. Ревуцького та ін. Це можуть бути твори для сольного та хорового співу, твори для фортепіано та інших інструментів. Педагог музичного мистецтва може створити інструментування народного твору для оркестру дитячих музичних інструментів. Цікавим буде для дітей виконання народних творів у сучасній інтерпретації.

Учителю обов'язково варто звернути увагу на стилістику оформлення сцени, що доповнить слухові враження і уявлення слухачів та учасників, активізує емоційне сприйняття музики. До оформлення сцени і залу бажано залучати учнів школи. Можна провести попереднє обговорення, запропонувати школярам висловити свої ідеї щодо оформлення дійства, а потім, після підведення підсумків та врахування побажань дітей – зробити колективний ескіз оформлення залу та сцени. Після чого, можна перейти до виготовлення та розміщення декорацій.

Різновидом музичних абонементів є музичні віталні. Музична вітальня – це форма організації дозвілля учнів в позаурочний час. Вона може проводитися як в одному класі, так і за участі різних класів.

Організація і проведення віталні здійснюється творчою групою учнів під керівництвом класного керівника або вчителя мистецтва, музичного мистецтва, художньої культури. Для вдосконалення культури спілкування школярів, після музичної програми робота “вітальні” продовжується обміном думок, враженнями, поданням нових ідей тощо.

Підготовчий етап містить у собі: вибір теми; визначення мети і завдань проведення; створення творчої групи (сценаристи, головний режисер, режисери-постановники, художник і музичний оформлювач, виконавці, організатори); розподіл обов'язків; оформлення приміщення; підготовка запрошень. Тематику для проведення музичних віталень, пов'язаних з вивченням української народної культури, можуть стати свята народного календарно-обрядового циклу, а також видатні персоналії української культури. Наприклад: “Обжинки”, “Покрова”, “Свято українського козацтва”, “Свято Св. Миколая”, “Андріївські вечорниці”, “Обряд кусання калити”, “Обряд водіння кози”, “Вертеп”, “Від Романа до Йордана”, “Т. Шевченко і народна пісня”, “Г. Сковорода – душа українського народу”, “Великдень в Україні”, “Таємниця української писанки”, “Благослови, мати, весну закликати”, “Веснянки та гаївки”, “Купальські обрядодії” тощо.

Основною метою музичних віталень та абонементів є організація дозвілля школярів, сприяння розвитку здібностей, учнівської самодіяльності та творчості, розширення кола спілкування, прищеплення естетичної культури школярам. Такі форми роботи сприяють виявленню інтересів, здібностей і талантів школярів, дають можливість залучити їх у шкільні гуртки і секції – художні, хореографічні, музичні, театральні, фольклорні тощо.

Музичні вітальні та абонементи набули особливої популярності у початковій та основній школі. Для учнів старших класів вітальні та абонементи можуть проходити у формі творчих проєктів.

Щоб виконання проєкту школярами відбувалось організовано, слід ознайомити їх з етапами здійснення такої роботи [1]:

На першому етапі учні разом із координатором проєкту обирають тему, потім добирають джерела інформації, оформлюють бланк заявки на проєкт, складають своєрідну маршрутну карту реалізації проєкту. На цьому ж етапі обирається творча група, в основі формування якої лежить інтерес до проблеми. Щоб досягти позитивного результату, викладачеві необхідно вже на першому етапі приєднатись до колегіального обговорення суті і структури проєкту, однак, вирішення ключових питань мають взяти на себе студенти.

На другому етапі вибудовується відповідно структури напрацювання інформації з джерел, відбувається розподіл завдань між учасниками проєкту – визначається схема їх взаємодії, планування порядку роботи. Фіксація результатів цієї роботи може здійснюватись у різних формах (комп'ютерна обробка даних, відеозапис, розробка самостійних сценаріїв тощо).

На третьому етапі здійснюється захист проєкту у формі, яка відповідає змісту проєкту (презентація відеофільму, мультимедіа-шоу, проведення екскурсії тощо). Особливу увагу слід приділити складанню студентами підсумкового звіту, що є обов'язковою супроводжуючою візуальні форми результату складовою. Саме звіт описує “траєкторію” руху проєктної думки та у який спосіб це реалізовувалося, методи отримання інформації, результати. Оформлений у вигляді брошури, роздрукований хоча б у одному екземплярі за допомогою звичайної видавничої системи, – такий звіт може бути досить вагомим “продуктом”, що потребує обговорення у групі і представлення учням інших класів тощо.

Оскільки мова йде про проєкти у межах вивчення українського фольклору в післяурочний час, то досить цікавими можуть бути створення учнями старших класів творчих проєктів, кінопроєктів та екскурсійних проєктів.

Творчі проєкти за своєю суттю досить близькі до уроків-вистав. Звернемо увагу, що викладач виступає в них не як ініціатор, а як консультант. Обов'язковою умовою є створення учнями власного сценарію. Звичайно, не кожному під силу написати самостійний літературний твір, тому здебільшого творчі проєкти можуть проходити у формі літературно-музичних композицій.

Наприклад: “Мистецтво епохи козацького бароко”, “Український народний романс”, “Мелодії української душі”, “Трай, бандуро, трай”, “Образ козака Мамає у різних видах мистецтва”.

Кінопроєкт передбачає створення учасниками любительських відеофільмів. Найдоречніший жанр тут – публіцистичний фільм. Оцінюється головним чином вміння учнів розкрити своїм фільмом певну проблему і, можливо, запропонувати свій варіант її вирішення.

Наприклад: “Декоративно-прикладне мистецтво України”, “Народний костюм різних регіонів України”, “Код української вишивки”, “Таємниця українського дівочого вінка”, “Музика Карпат”, “На чому грали наші предки” тощо.

Екскурсійні проєкти можуть бути представлені у вигляді звітів щодо проведених екскурсій (віртуальної чи реальної) музеями чи визначними пам'ятками архітектури міста. Це оптимальна форма для індивідуальних проєктів. Екскурсія може бути проведена як для своїх однокласників, так і для учнів інших класів та шкіл.

Наприклад: “Музей писанки у Коломиї”, “Вуличками рідного міста”, “Духовні перлини України”, “Українські дерев'яні церкви”, “Пам'ятки художньої культури рідного краю”.

Загалом проєктна діяльність відповідає вимогам Концепції Нової української школи стосовно реалізації діяльнісного підходу в освітньому процесі, коли увага переноситься на процес набуття не лише знань, але й умінь, навичок, цінностей, життєвого досвіду, які трансформуються в компетентності [4].

Організаційно-методичне забезпечення вивчення фольклорного матеріалу учнями в післяурочний час, забезпечується в процесі діяльності фольклорного гуртка. Робота фольклорного гуртка передбачає проведення пізнавальних бесід, розповідей про звичаї, традиції українського народу, його світогляд, музичну, словесну культуру, декоративно-прикладне мистецтво, народний театр тощо.

У фольклорний гурток можна включати учнів різного віку, так як у народному побутуванні переважно обряди і традиції проводились людьми різного віку “від малого до старого”. Тому і в фольклорному гуртку можуть брати участь усі, хто бажає. Учні старших класів, наприклад, можуть виконувати додаткові функції: написання сценарію, роль ведучих, та різних персонажів (Св. Миколая, господаря та господині, Весни, кози, козовода, міхоноші, стрільців тощо).

На початковому етапі організації фольклорного гуртка необхідно провести своєрідний кастинг для того, щоб дізнатись про рівень музичних здібностей та фольклорного досвіду учнів. Опитування повинно проходитись у ігровій, невимушеній формі, щоб краще вивчити здібності та уподобання майбутніх гуртківців. Керівник фольклорного гуртка може створити своєрідну таблицю, де буде зазначати артистичні та музичні особливості кожного учня. Наприклад: чистота інтонування, діапазон голосу, якість звучання голосу, дикційні особливості, артистичні задатки, декламаційні якості, пластичність рухів, музичну пам'ять тощо. Навіть, якщо учень не відрізняється яскраво вираженими здібностями в тій чи іншій мистецькій галузі, педагог все одного повинен його зачислити до фольклорного гуртка, якщо учень виявив бажання. Адже у гуртку діти будуть поступово розвиватись, розкриваючи приховані таланти. Гуртківці будуть залучатись до різноманітної діяльності: сольний та хоровий спів, гра на дитячих музичних інструментах, дослідницька діяльність, збір та розшифровка зібраного фольклорного матеріалу, постановка народних казок, легенд, народних звичаїв, обрядів, вертепу тощо.

I. Харамбура виокремлює чотири основні методи розучування фольклорного пісенно-ігрового матеріалу у фольклорному ансамблі або гуртку: метод розучування у конкретному середовищі, метод розучування фольклорного матеріалу “з голосу вчителя”, метод розучування з фонограми, метод розучування фольклорного матеріалу “з нот” [6, с. 6-9].

Метод розучування у конкретному середовищі вона радить разом з школярами проводити у вигляді фольклорно-пошукових розвідок, де у первозданному варіанті зберігаються народні перлини у пам'яті людей старшого покоління. Ця робота повинна бути чітко спланована. Інформантів необхідно повідомити про те, що прийдуть школярі здобувати досвід та знання старшого покоління. Інформанти демонструють народні твори і зразу можна спробувати вивчити та виконати їх разом з школярами. Завдяки такому методу учні мають можливість поринути у українську епоху стародавньої доби, переймаючи виконавські традиції і прийоми сільських аматорів, їх жести, рухи, манеру, поведінку під час співу, танцю тощо. Бажано спілкування с одними і тими ж інформантами проводити по декілька разів, щоб в повній мірі опанувати особливостями народного виконавства.

Наступним є метод розучування фольклорного матеріалу “з голосу вчителя”.

Цей метод є найдоступнішим у роботі з молодшими школярами. Педагог декілька разів демонструє фольклорний пісенний матеріал, відтворюючи характер пісні, її зміст і настрої, манеру виконання. Після цього відбувається поетапне вивчення твору з дітьми. Коли твір буде повністю вивчений, можна застосувати метод імпровізації.

Застосовуючи метод розучування з фонограми необхідно вивчити її звучання. Такий метод передбачає поетапність роботи, тобто на кожному етапі потрібно висвітлювати певні стильові виконавські елементи, манеру виконання, акцентувати увагу на словах-архаїзмах, особливостями діалектної мови, пояснюючи їх значення. Бажано роботу з фонограмою застосовувати для творів невеликого об'єму.

Метод розучування фольклорного матеріалу “з нот” подібний до знайомого дітям вивчення пісенного матеріалу на уроках мистецтва та музичного мистецтва. Це досить ефективний метод, який дає змогу досить точно відтворити звучання тієї чи іншої народної пісні, а також надає додаткову можливість набуття навичок практичної роботи з нотним матеріалом. Педагогу варто звернути увагу на те, щоб виконання пісенних зразків дітьми не втрачало особливостей автентичного звучання.

Як підсумок роботи фольклорного гуртка обов'язковою є концертна діяльність. У представленому концертному виступі, поряд з учнями, також можуть брати участь учителі, батьки та інформанти, у яких діти навчались автентичного виконання народних творів.

Перші виступи фольклорного гуртка бажано проводити в класі, у звичній для дітей обстановці перед батьками та друзями для подолання концертного хвилювання.

Виступ фольклорного гуртка можна супроводжувати поясненнями та розповідями про виконувані традиції, обряди, пісенні зразки різних жанрів регіональні особливості їх побутування.

Особливу увагу варто приділити концертним костюмам, які мають бути максимально подібними до автентичних. На допомогу керівнику фольклорного колективу можуть прийти батьки дітей, старші люди, інформанти, які допоможуть відтворити та реконструювати народне вбрання їхнього регіону. Дітям можна запропонувати розпитати батьків про те, чи зберігаються у їхній сім'ї народні костюми, чи хоча б елементи народного одягу (вишиванки, крайки, корсетки, намисто, плаhti, фартухи тощо).

Особливого інтересу заслуговує музично-педагогічна спадщина В. Верховинця, який на основі українського ігрового пісенно-танцювального фольклору створив інтегровану систему музично-ритмічного виховання, яка включає музику, хореографію, народну поезію, дитячі інсценізації тощо. Дана система знайшла відзеркалення у збірці “Весняночка”. Зібрані та систематизовані автором твори (“А ми просо сіяли”, “Ведмедик і лісові звірятка”, “Тей ви, дітки чорноброві”, “Дітки колом стоять”, “Засмучений зайчик”, “Залізний ключ”, “Зробим коло”, “Іваночку, покинь схованочку”, “Летів горобейчик”, “Мишка та кіт”, “Ой, на горі льон”, “Ой чого ти, метелику”, “Подоляночка”, “Сорока-ворона”, “Сонечко”, “Ягілочка” тощо) можуть успішно використовуватись у практичній роботі фольклорного гуртка значно поповнивши та збагативши його репертуар.

Практика показує, що повноцінне сприймання дитиною музики розвиває початкові форми музичного смаку, формує музичне сприймання. Сприймання музичного мистецтва вимагає від учнів розвинених певних якостей уваги, пам'яті, мислення, емоційного та життєвого досвіду, комплексу різноманітних знань. Всього цього у більшості молодших школярів (особливо першокласників) поки що недостатньо. Якраз у фольклорному гуртку діти опановують зразки народного музичного мистецтва, пізнають значення засобів музичної виразності (темп, динаміка тощо), навчаються розрізняти музичні твори за жанром, характером.

Фольклорний гурток розвиває пізнавальні інтереси учнів початкової школи, формує у них художньо-образне мислення, сприяє розвитку музично-естетичної культури школярів, ритмопластичних, співацьких навичок, творчого потенціалу, самовираження, самореалізації.

Організація позаурочної діяльності – загальна справа педагогічного й учнівського колективів. Беручи участь у проведенні післяурочних заходів, побудованих на основі української традиційної народної культури, учні одержують змогу виявити себе в різних видах діяльності, пов'язаних з народною музикою, поезією, театром, декоративно-прикладним мистецтвом тощо. Позакласна робота – це один із найбільш ефективних засобів пробудження в учнів інтересу до різних видів мистецтва, зокрема народного. За допомогою післяурочних мистецьких заходів педагог знайомить учнів з різноманітними формами творчої діяльності, що активізує емоційну та інтелектуальну сфери, розвиває естетичні почуття учнів, що в

свою чергу підвищує інтелектуальний рівень учнів, розвиває естетичний смак, прищеплює любов до народного мистецтва, підвищує мотивацію до навчання, сприяє формуванню творчої особистості.

Список використаних джерел

1. Аліксійчук О.С., Федорчук В.В. Проектна діяльність студентів у процесі опанування навчальної дисципліни “Шкільний курс світової художньої культури та методика його викладання”: Навчально-методичний посібник. Кам’янець-Подільський : Видавець Зволейко Д.Г., 2009. 44 с.
2. Верховинець В.М. Весняночка / М.В. Верховинець. – Київ : Музична Україна, 1986. – 278 с.
3. Державна національна програма “Освіта” : Україна ХХІ століття. – Київ : Райдуга, 1994. – 61 с.
4. Концепція Нова українська школа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf> . – Назва з екрану.
5. Кушка Я.С. Методика музичного виховання дітей : Навчальний посібник для вищих навчальних закладів.: Ч.1. / Я.С. Кушка. – Вид. 2-ге доопрац. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2007. – 216 с.
6. Харамбура І.С. Дитячий фольклорний ансамбль: методика роботи та примірний репертуар / І.С. Харамбура // Посібник для вчителя. – Кременець, 2004. – 92 с.
7. Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти [Текст] / В.Ф. Черкасов – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – 528 с.

The article deals with the forms and trends of extra-curricular work in the context of acquiring of Ukrainian traditional folk culture by the pupils; project method is considered as well as its influence on the development of cognitive interests and creative potential of schoolchildren; the problem of organization and functioning of folk circle in the secondary schools is highlighted; the peculiarities of choosing the repertoire for the school circle are mentioned; the methods of studying folk songs are described.

The vitality of the chosen topic is grounded in the conditions of the New Ukrainian school. There is a number of scientists who dealt with theoretical and practical aspects of extra-curricular work in different time. It is mentioned which methods are usually used in the process of educational projects, the topics of the projects and expected results of project activity are given.

Different possibilities of the usage of creative projects are proposed, among them there are cinema and excursions projects in the conditions of extra-curricular activity. Approximate topics of them are presented.

It is mentioned that the project method needs the ability of pupils to use their knowledge, stimulates the ability to act and make decision on their own, develops critical thinking and eagerness to creation and self-development, forms of motivation and ability for self-education.

The conclusion is made that studying the Ukrainian folk heritage in the conditions of extra-curricular work develops cognitive interests of schoolchildren, forms their art-image thinking, assists the development of school children’s music and aesthetic culture, rhythm and plastic, singer’s skills , creative potential, self-expression, self-realization and national self-conscience.

Key words: *Ukrainian traditional folk culture, Music sitting-rooms, season tickets, project method, folklore circle, educational process, extra-curricular work, music and aesthetic education.*